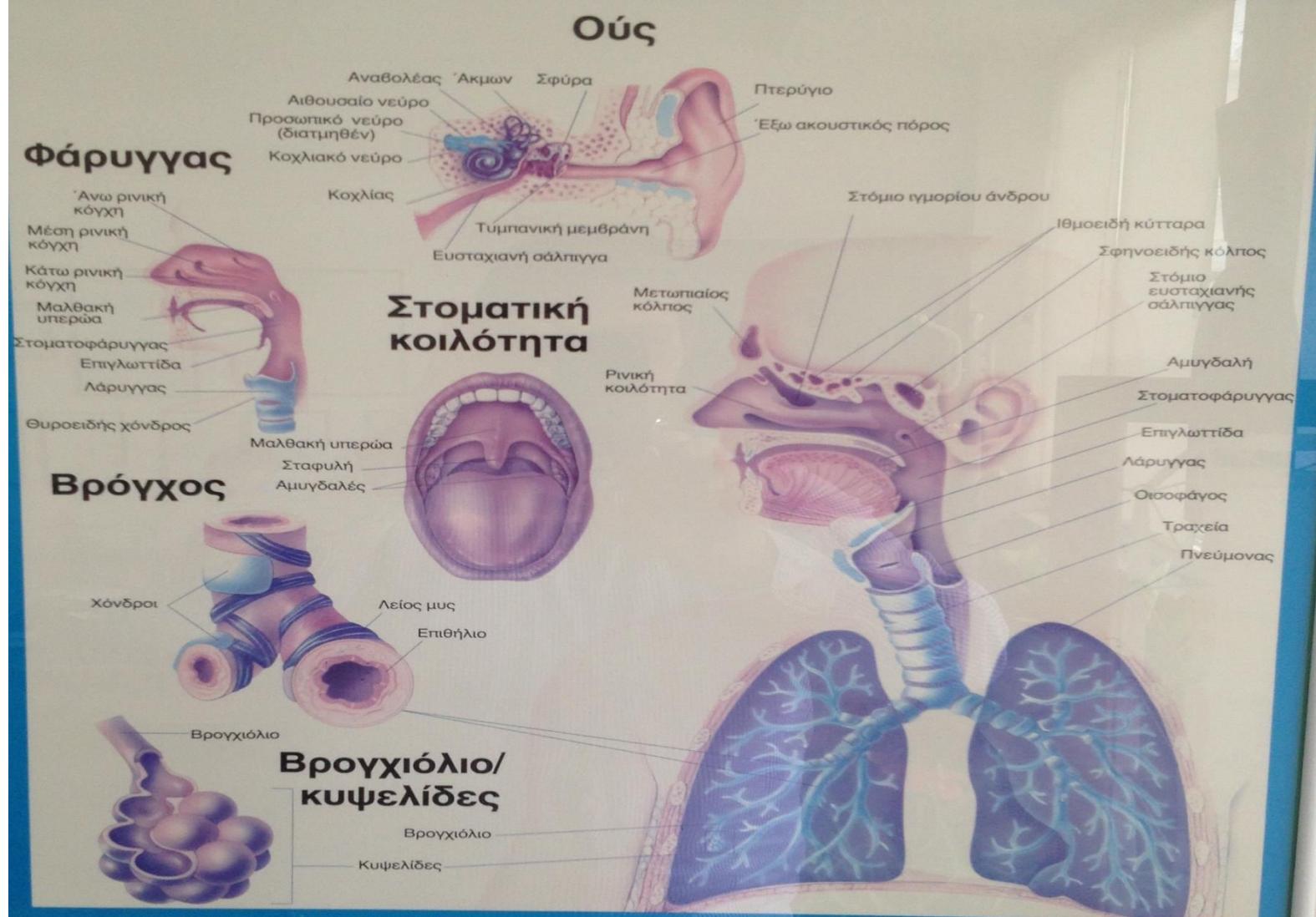

ΒΡΟΓΧΙΚΟ ΑΣΘΜΑ

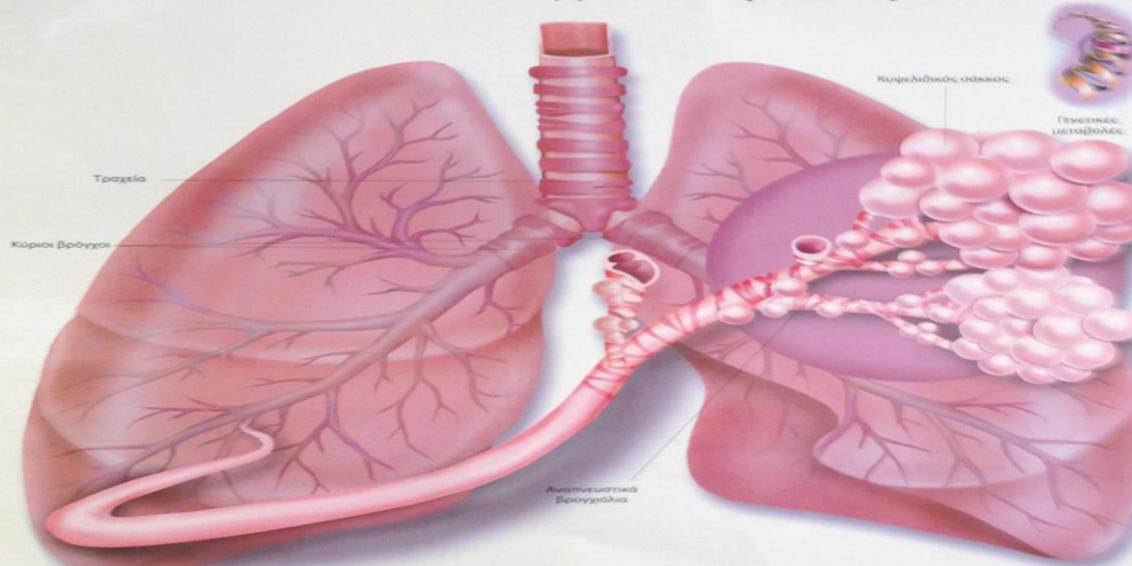
**ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: DR. ΚΙΤΡΟΥ ΜΙΧΑΗΛ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΟΣ – PHD - FRSM**

ANATOMIA TOY ANAPNEUSTIKOU SYSTHMATOS

ΧΑΠ

Χρόνια Αποφρακτική Πνευμονοπάθεια

Συμπτώματα ΧΑΠ*

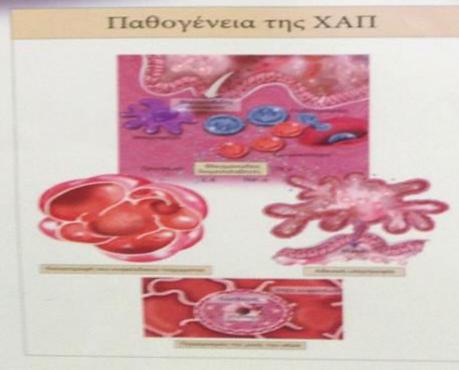
Διαρροή:
Επιδεινωμένη απειλή πάστρας,
τομαχόνος.
Επιδεινωμένη οικείαση:
με τύπο σύστασης.
Εγκεφόνωση:

Χρόνιας θήξης:
- Μετρόζες υγείας σε σχάραθανάζη,
με γεμάτη μαύρη σάπινη.

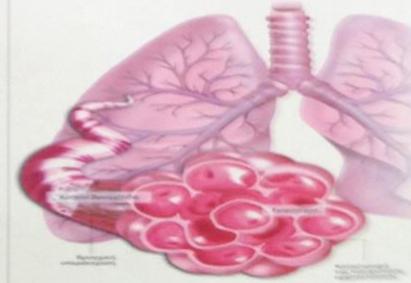
Χρόνια παρεγγενής πάστρας:
- Οπικοδύνη πάστρας (πάστρας παρεγγενής πάστρας),
που αποτελείται από σύρραγμα πάστρας.

Παθογένεια της ΧΑΠ

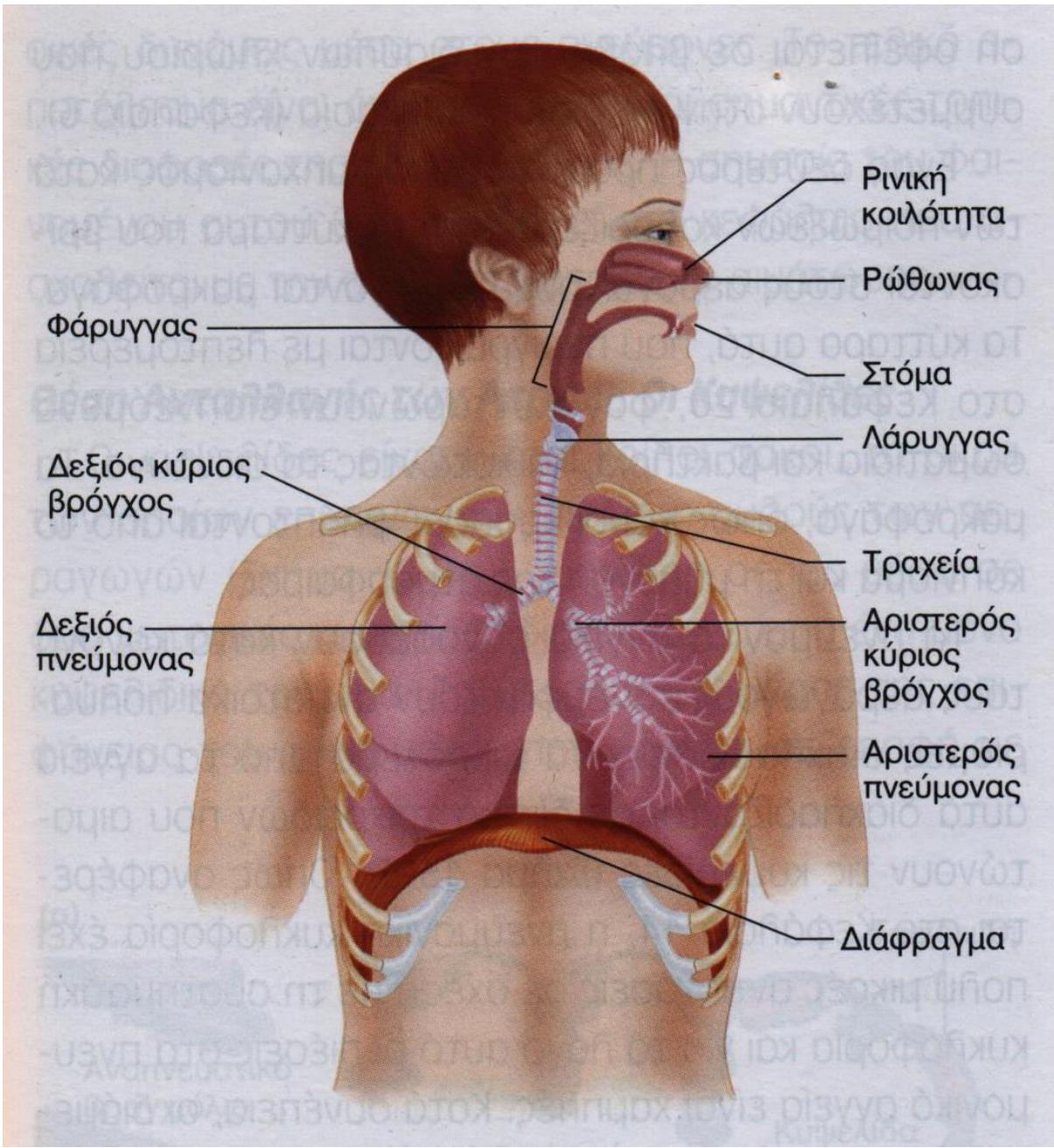
Η φλεγμονώδης επεξεργασία των παραπνευμόνων που χαρακτηρίζεται από καθαριστικό αέρα, καθαριστέται από αέριο γραπτό από δραστηριότητα των μεταβολικών συστημάτων, εκμεταλλεύεται των ελευθερημένων ψιθύρων αέριων. Ο καπνός του πανγάριου προέρχεται από την αναπνοή των αεροπορών που προβιβάζουν τη δραστηριότητα των κυτταρικών και των δομικών διαδικασιών της φλεγμονής, αποτελεί πολλαίς ειδικότηταί (υπό την καπνοπροστασία) των παραπνευμόνων που αποτελούνται από την υπερπροσαρτηση των βλέπουσαν οι αδεβίες**.

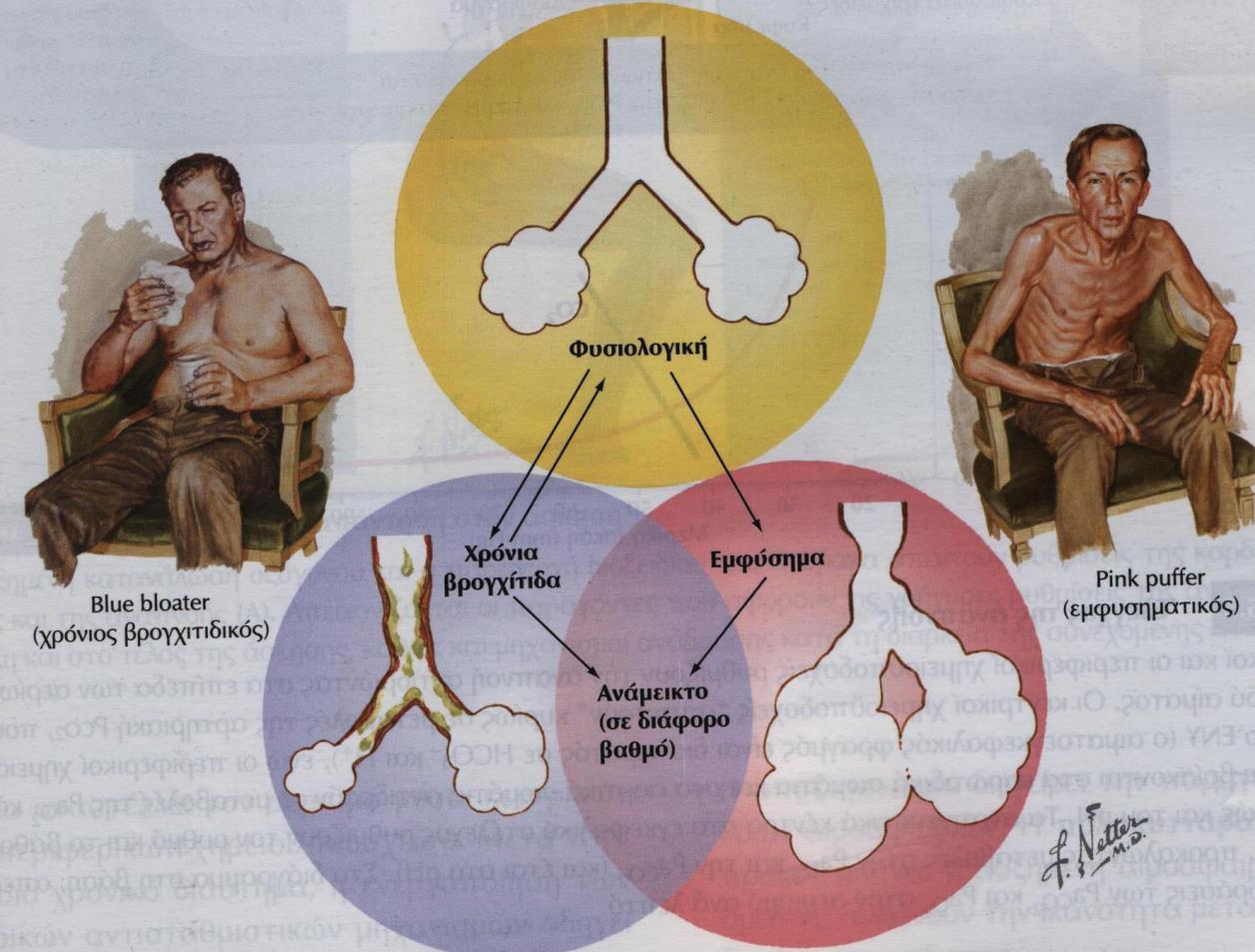
ΧΑΠ

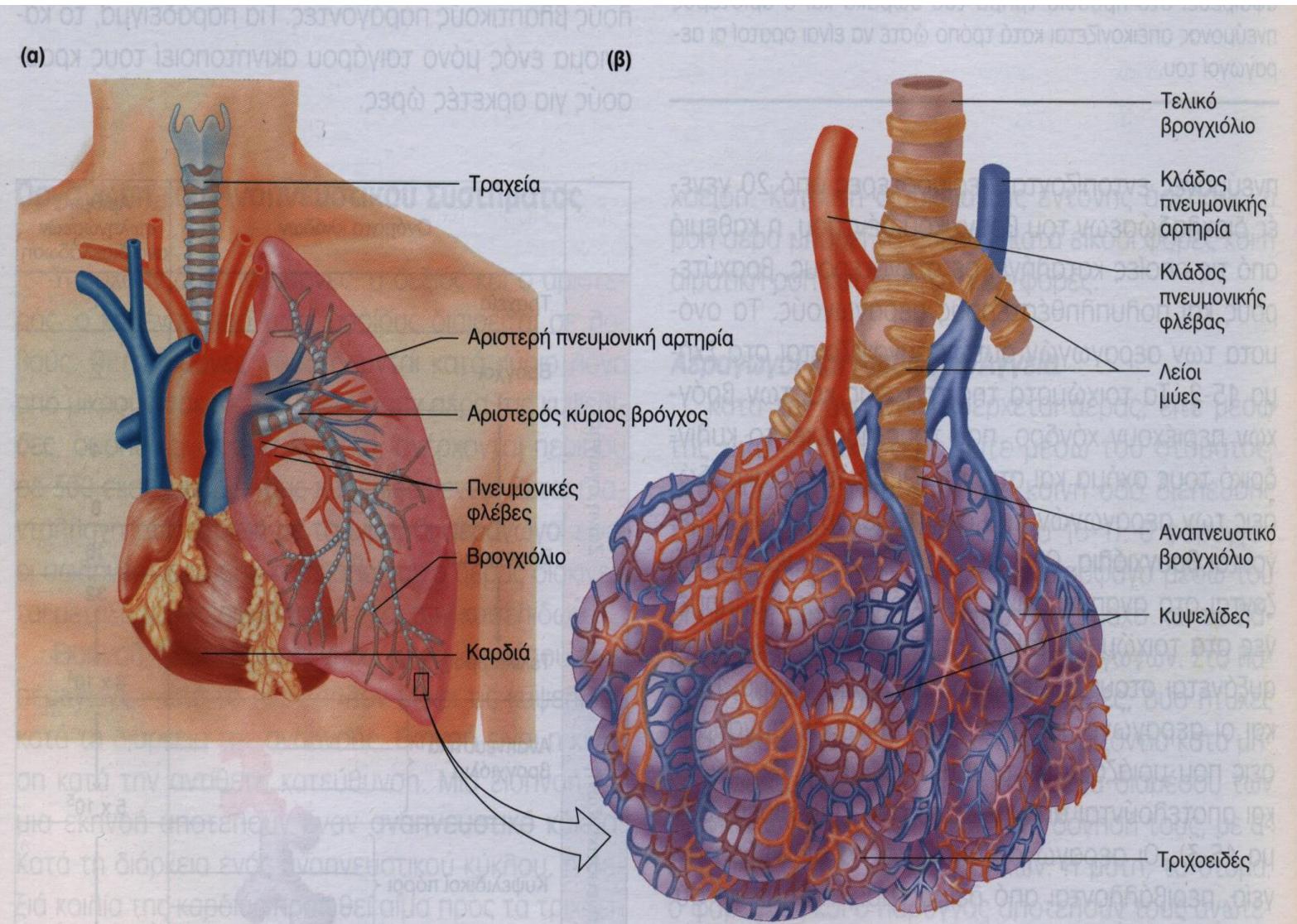
Η ΚΛΙΝΙΚΗ ΗΠΑΤΙΚΗΣ ΔΙΑΣΗΣ:
Οπικοδύνη πάστρας, παρεγγενής πάστρας,
παρεγγενής πάστρας, παρεγγενής πάστρας.

Σχέση μεταξύ χρόνιας βρογχίτιδας και εμφυσημάτου

Η ΧΑΠ χαρακτηρίζεται από χρόνια βρογχίτιδα και εμφύσημα. Ασθενείς με ΧΑΠ υποφέρουν σε κάποιο βαθμό και από τα δυο και ταξινομούνται με βάση τη συμπτωματολογία που επικρατεί. Οι „Pink puffers“ υποφέρουν κυρίως από εμφύσημα και έχουν ροδαλή δύψη και αυξημένο αναπνευστικό ρυθμό. Οι „Blue blasters“ υποφέρουν κυρίως από χρόνια βρογχίτιδα, καταλήγοντας σε υποξυγοναιμία, κυάνωση και συχνά συμπτώματα δεξιάς καρδιακής ανεπάρκειας, καθώς και διόγκωση των κάτω άκρων.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΑΣΘΜΑ

Παραμένει χωρίς ορισμό

Περιγραφικός ορισμός (1959): «Διάσπαρτη στένωση των αεραγωγών η οποία μεταβάλλεται σε σύντομα χρονικά διαστήματα, είτε αυτόματα, είτε μετά από θεραπεία»

Αυτή η περιγραφή δεν περιλαμβάνει κριτήρια για τη διάγνωση και για αυτό δεν ορίζει το άσθμα

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟ ΑΣΘΜΑ

(1)

Κληρονομικότητα (36-75%)

Δεν υπάρχει συμφωνία σχετικά με τους γενετικούς μηχανισμούς που συμβάλλουν

Περιβάλλον (παίζει σημαντικό ρόλο)

Συνύπαρξη αλλεργικής κατάστασης (σε άτομα μέχρι 40 ετών – μεγάλη η συσχέτιση)

Κάπνισμα

- Η ενδομήτρια έκθεση στο κάπνισμα σχετίζεται ισχυρά με την εμφάνιση άσθματος στη βρεφική ηλικία
- Το άσθμα είναι πιο συχνό μεταξύ των καπνιστών

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟ ΑΣΘΜΑ (2)

Ατμοσφαιρική ρύπανση

- Ενώ η ρύπανση του αέρα περιορίζεται στις Δ.Ευρωπαϊκές βιομηχανικές χώρες, το άσθμα βαίνει αυξανόμενο
- Δεν υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις ότι το άσθμα είναι συχνότερο στις μολυσμένες περιοχές
- Υπάρχουν μελέτες για μικρή αύξηση των εισαγωγών στα νοσοκομεία, όταν αυξάνονται τα επίπεδα NO_2 και SO_2

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟ ΑΣΘΜΑ

(3)

Δίαιτα

- Μόνο 2% των ενηλίκων αναφέρουν άσθμα που σχετίζεται με την τροφή
- Οι πρόσθετες ουσίες στις τροφές προκαλούν υπερευαισθησία στα 1-23 στα 10.000 άτομα
- Η χρήση της βιταμίνης C δε βρέθηκε να είναι αποτελεσματική

Θηλασμός: Ελάχιστες είναι οι ενδείξεις ότι δρα προστατευτικά

ΘΝΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΑΣΘΟΜΑ

Ποικίλει από 0,05 – 0,87 στα 100.000 άτομα

Εμφανίζεται πιο συχνά στους ηλικιωμένους

ΑΙΤΙΕΣ ΘΑΝΑΤΟΥ

Φαρμακευτική αγωγή (Β-Διεγέρτες – Ισοπρεναλίνη – Ν. Ζηλανδία)

Υποθεραπεία

Κοινωνικό – οικονομικοί παράγοντες

Ψυχιατρική – Ψυχολογική κατάσταση

ΤΙ ΠΡΟΚΑΛΕΙ ΤΗ ΣΤΕΝΩΣΗ ΤΩΝ ΒΡΟΓΧΩΝ

**Φλεγμονή των αεραγωγών
Μεσολαβητές**

ΕΚΚΛΥΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΑΣΘΜΑΤΟΣ

Αλλεργιογόνα

Λοιμώξεις κυρίως ιογενείς

Επαγγελματικά χημικά (ευαισθητοποιητές)

Καπνοί και αερολύματα

Άσκηση – Κρύος αέρας

Ομίχλη

Συναισθηματικό stress

Φάρμακα (Ασπιρίνη, β-blockers)

ΑΝΤΙΑΣΘΟΜΑΤΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ

β2 – αγωνιστές

Κορτικοειδή

Αντιχολινεργικά Φάρμακα

Θεοφυλλίνες

Τροποποιητές των λευκοτριενίων

Χρωμογλυκικό Νάτριο (Lomudal)

Νατριούχος Νεδοκρομίλη (Tilade)

ΠΑΡΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ (1)

β2 – αγωνιστές

- Τρόμος κυρίως των δακτύλων áκρων χεριών
- Κεφαλαλγία
- Ανησυχία – Αϋπνία
- Ταχυκαρδία – Αίσθημα παλμών
- Κράμπες

Κορτικοειδή

- Σχετίζονται με τη δόση και την οδό χορήγησης

ΠΑΡΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ (2)

Εισπνεόμενα Κορτικοειδή

- Δυσφωνία – βράγχος φωνής
- Μονιλίαση στόματος (5-10%)

Η μακροχρόνια χορήγηση όμως σε υψηλές δόσεις

- Μώλωπες δέρματος
- Καταρράκτης
- Γλαύκωμα
- Ελάττωση Οστικής Πυκνότητας
- Η μακροχρόνια χορήγηση σε παιδιά μειώνει το ρυθμό ανάπτυξής τους τον 1^ο χρόνο. Το τελικό ύψος όμως δε φαίνεται να επηρεάζεται
- Η μακροχρόνια χορήγηση στους ενήλικες σχετίζεται με οστεοπόρωση

ΠΑΡΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ (3)

Κορτικοειδή από το στόμα

- Αύξηση βάρους
- Δυσπεψία
- Ελάττωση της ανοχής στη γλυκόζη
- Οστεοπόρωση
- Επινεφριδιακή Καταστολή
- Ανοσοκαταστολή

ΠΑΡΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ (4)

Αντιχολινεργικά Φάρμακα

- Στις χορηγούμενες δόσεις είναι σπάνιες:
 - Ξηρότητα των βρογχικών εκκρίσεων
 - Προσοχή σε ασθενείς με γλαύκωμα κλειστής γωνίας – κυρίως όταν χορηγούμε νεφελοποιητή (απορρόφηση μέσω οφθαλμών)
 - Παραισθήσεις και σπασμοί μόνο στις μεγάλες δόσεις (σιγαρέττα άσθματος – strammo nikon)

ΠΑΡΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ (5)

Θεοφυλλίνες

- Αρρυθμίες
- Συστηματική αγγειοδιαστολή και ορθοστατική υπόταση
- Ανορεξία
- Εμετός
- Σπασμός
- Σύγχυση, ευερεθιστότητα
- Αδυναμία συγκέντρωσης
- Υποκαλιαιμία
- Αύξηση διούρησης
- Τρόμος áκρων
- Αυξημένη έκκριση γαστρικού οξέος
- Ελάττωση πίεσης οισοφαγικού σφιγκτήρα
- Χορήγηση αμινοφυλλίνης μπορεί να προκαλέσει αιφνίδιο θάνατο

ΠΑΡΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΦΑΡΜΑΚΩΝ (6)

Τροποποιητές των λευκοτρενίων

- Ναυτία και εμετός
- Κνίδωση / Εξανθήματα
- Αύξηση SGOT / SGPT
- Έχουν συνδυαστεί με σύνδρομο Charg – Strauss

Χρωμογλυκικό Νάτριο – Νατριούχος Νεδοκρομίλη

- Δεν έχουν ιδιαίτερες παρενέργειες

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΠΡΟΛΗΦΘΟΥΝ (1)

Κάπνισμα και καπνός από τσιγάρο στο περιβάλλον

- Το κάπνισμα από τη μεριά της μητέρας αυξάνει τη συχνότητα και τη σοβαρότητα του άσθματος στα παιδιά

Θηλασμός

- Είναι αμφιλεγόμενο αν βοηθά στην πρόληψη του άσθματος

Κατοικίδια ζώα

- Αντιφατικά αποτελέσματα

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΠΡΟΛΗΦΘΟΥΝ (2)

Αλλεργιογόνα εσωτερικών χώρων

- Άυξηση της έκθεσης σε οικιακά αλλεργιογόνα (π.χ. Μαξιλάρια κτλ) / ακάρεα κόνεως

Απομάκρυνση από το χώρο εργασίας (επαγγελματικό άσθμα)

Διατροφή

- Μεσογειακή Διατροφή (ελαιόλαδο) / συνδυάζεται με λιγότερο άσθμα
- Τακτική βρώση ψαριών / συνδυάζεται με μικρότερη επίπτωση ασθμάτων

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΠΡΟΛΗΦΘΟΥΝ (3)

Αντιβιοτικά

- Η συνταγογράφηση αντιβιοτικών σε παιδιά ηλικίας κάτω των 2 ετών προδιαθέτει σε αυξημένη συχνότητα άσθματος
- Ασπιρίνη, β-blockers

Δεν υπάρχουν δεδομένα από προοπτικές τυχαιοποιημένες μελέτες που να βοηθούν στην αρχική πρόληψη του άσθματος

ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΑΣΘΜΑΤΟΣ

Λεπτομέρειες – Ιατρικό Ιστορικό

Εξειδικευμένη κλινική εξέταση

Σπιρομέτρηση προ και μετά βρογχοδιαστολή

Αποκλεισμός άλλων παθήσεων ή καταστάσεων

Εντοπισμός και έλεγχος επιβαρυντικών παραγόντων

Εκτίμηση ψυχο – κοινωνικών επιππώσεων

**Μερικές γυναίκες παρουσιάζουν επιδείνωση του άσθματος
τις ημέρες πριν την έμμηνο ρύση**

ΣΗΜΕΙΑ ΣΟΒΑΡΟΥ ΑΣΘΜΑΤΟΣ

Δύσπνοια (πάνω από 25 αναπνοές/λεπτό)

Ταχυκαρδία (> 110 b/min)

Εισολκή υπερκλειδίων βρόγχων

ΣΗΜΕΙΑ ΑΠΕΙΛΗΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

**Δύσπνοια που εμποδίζει την ομιλία
«Σιωπηλός Θώρακας»**

Κυάνωση

Βραδυκαρδία ή Υπόταση

Εξάντληση – Σύγχυση

Κώμα

ΑΣΘΟΜΑ ΕΠΑΓΟΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ

B2 Διεγέρτες

Χρωμογλυκικό Νάτριο

Ανταγωνιστές των λευκοτριενίων

ΝΥΧΤΕΡΙΝΟ ΑΣΘΟΜΑ

- Είναι συχνό

ΠΡΟΕΜΜΗΝΟΠΑΥΣΙΑΚΟ ΑΣΘΟΜΑ

- Στο 33% των γυναικών εμφανίζει επιδείνωση κοντά στην εμμηνόπαυση

ΑΣΘΟΜΑ ΚΑΙ ΕΓΚΥΜΟΣΥΝΗ

Αμετάβλητο στο 50% των εγκύων

Βελτίωση στο 25%

Επιδείνωση στο 25%

Το άσθμα δεν αποτελεί πρόβλημα κατά τη διάρκεια του τοκετού

Δεν υπάρχουν ενδείξεις για τερατογενέσεις από β2-αγωνιστές, κορτικοειδή, θεοφυλλίνες ή χρωμογλυκικό Νάτριο με τη μορφή εισπνοών

Η δια της εισπνοής χορήγηση πρακτικά απομακρύνει κάθε επίδραση στο έμβρυο

Η νεογνική επινεφριδιακή ανεπάρκεια είναι πολύ σπάνια

Οι ανταγωνιστές των λευκοτριενίων θα πρέπει να αποφεύγονται στην εγκυμοσύνη, αλλά και από γυναίκες που προσπαθούν να μείνουν έγκυες

ΘΗΛΑΣΜΟΣ – ΑΝΤΙΑΣΘΟΜΑΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Χωρίς περιορισμό τα εισπνεόμενα

**Τα μόνα φάρμακα που μπορεί να δημιουργήσουν πρόβλημα και
πρέπει να αποφεύγονται είναι η Θεοφυλλίνη και οι αναστολείς
των λευκοτριενίων**

ΜΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

Ανοσοθεραπεία

- Η ανοσοθεραπεία με αλλεργιογόνα χρησιμοποιείται εδώ και 70 χρόνια. Ο ρόλος της είναι ευρέως αμφισβητούμενος

ΙΟΝΙΣΤΕΣ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ

Ιονιστές

- Έχουν χρησιμοποιηθεί για τη μείωση της σκόνης. Κανένα όφελος δεν έχει αποδειχθεί

Οι Εναλλακτικές Θεραπείες έχουν φτωχά αποτελέσματα

- Γιόγκα
- Βελονισμός

ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΙΤΥΧΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Κάθε ασθματικός έχει τη δική του προσωπικότητα και τη δική του ιστορία

Η θεραπεία δεν περιορίζεται στη συνταγή

Αφιέρωση χρόνου στον ασθενή

Τακτική παρακολούθηση

Ενημέρωση για τη σωστή χρήση των φαρμάκων (μέγιστη θεραπεία, πιθανές παρενέργειες)

Να υπάρχουν γραπτές οδηγίες

Αντιμετώπιση ψυχολογικών παραγόντων και εξαρτήσεων (σε θανάτους από άσθμα το 48% των περιπτώσεων είχαν ψυχολογικά προβλήματα)

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΟ ΑΣΘΟΜΑ

Ελλιπής ενημέρωση του ασθενούς

Υποτίμηση της σοβαρότητας της κατάστασης από τη μεριά του ασθενούς

Υποτίμηση της κατάστασης από τον Ιατρό

Ελλιπής θεραπευτική αντιμετώπιση / μη συστηματική χορήγηση κορτικοελεροειδών

ΠΑΙΔΙΚΟ ΑΣΘΜΑ

Η βρογχική υπερευαισθησία είναι μεγαλύτερη σε βρέφη, εάν η μητέρα καπνίζει στην εγκυμοσύνη

Το τέλος της παιδικής ηλικίας και η εφηβεία συνδυάζονται με υποχώρηση του άσθματος, ειδικά στα αγόρια

Τα ασθματικά παιδιά έχουν καθυστερημένη κατά 2 χρόνια εφηβεία

Για τα ανωτέρω δεν υπάρχει αποδεκτή εξήγηση

ΠΡΟΒΛΕΠΟΥΝ ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΤΟΥ ΑΣΘΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΝΗΛΙΚΗ ΖΩΗ

Ιστορικό ατοπίας στην οικογένεια 1^{ου} βαθμού

Σοβαρό άσθμα στα 2 πρώτα χρόνια της ζωής

Έκζεμα στα 2 πρώτα χρόνια της ζωής

Πολλά θετικά αντιγόνα στα Δερματικά τεστ στην εφηβική ηλικία

Έλλειψη βελτίωσης κατά την εφηβεία

Κάπνισμα

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΑΣΘΟΜΑ

Έχουν ενοχοποιηθεί περισσότερες από 500 ουσίες και ο κατάλογος μεγαλώνει

Φυτικής προέλευσης και τα ξύλα

Αρθρόποδα οστρακόδερμα και ανώτερα ζώα, ειδικά σε εργαστήρια

Μύκητες και βιοτεχνολογία

Μέταλλα και Χημικά

Δραστικές βαφές και φάρμακα

Ένζυμα

Ισοκυανιούχα

Ρευστές ουσίες / συγκόλληση

ΒΥΣΣΙΝΩΣΗ

Πάθηση εργατών του βαμβακίου

Αίσθημα σύσφιξης στο στήθος

Άσθμα της Δευτέρας

Η λανθάνουσα περίοδος είναι μεγαλύτερη από 10 χρόνια